

سخن نخست

فرهنگ، مجموعه‌ای از باورها و پندارهای ارزشی است که در آداب و رسوم، زبان، ادبیات، مذهب و سایر میراث فرهنگی تجلی می‌یابد و بر خلیات مردم تأثیر می‌گذارد. فرهنگ، حقیقت و هویت معنوی ملت‌هاست که ساختار کیفی زندگی آنان را مشخص می‌کند و دارای کارکردهای مختلفی است. یکی از مهم‌ترین کارکردهای فرهنگ، تعیین نگرش و جهان‌بینی افراد در زندگی فردی و اجتماعی است؛ به گونه‌ای که براساس آن، راه و روش ویژه‌ای را در زندگی برمی‌گزینند و شیوه ارتباط خود با پدیده‌های پیرامونشان را مشخص می‌سازند و درک خود را از مفاهیم مختلف از جمله امید، شادکامی، خوشبختی و نظایر آن شکل می‌دهند. آنچه در این مقوله مهم به نظر می‌رسد، شاخص‌ها و مؤلفه‌های امید و شادکامی در فرهنگ مردم است که باید در دستور کار رسانه ملی نیز قرار گیرد؛ زیرا امیدبخشی به جامعه و ایجاد شادکامی جمعی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های فرهنگ مردم از وظایف مهم رسانه‌ها، بویژه رسانه ملی است تا از این رهگذر به ارتقای کیفیت زندگی میان افراد جامعه نیز کمک شود. برخی از موضوع‌هایی که می‌توان در این زمینه مورد توجه قرار داد، عبارت‌اند از: اعتقاد و توکل به خدای یگانه و آیین‌های مربوط به امور معنوی، مراسم و آیین‌های جمعی، همیاری، اکرام، بخشندگی و مواردی از این دست که در لایه‌های مختلف فرهنگ مردم ایران

۸ ❖ فصلنامه فرهنگ مردم ایران

به چشم می‌خورد و برنامه‌سازان می‌توانند با نمایش این آیین‌ها در قالب‌های مختلف، شادی و نشاط را در جامعه اشاعه دهند. بازآفرینی آداب و رسوم اقوام مختلف در قالب‌های جذاب رادیویی و تلویزیونی ضمن غنابخشی به محتوای برنامه‌ها و ارتقای کیفی آنها، هم‌دلی مردم با رسانه ملی را افزایش می‌دهد و زمینه را برای وحدت و همگرایی ملی فراهم می‌آورد. بازخوانی آهنگ‌ها و ترانه‌های شاد و امیدبخش محلی و بازنویسی قصه‌ها، حکایات و افسانه‌هایی با بن‌مایه‌های امیدآفرینی و توکل می‌تواند جذابیت برنامه‌های شبکه‌های ملی و استانی را دوچندان سازد.

بر این اساس، در این شماره از فصلنامه «فرهنگ مردم ایران» تلاش شده است در چهار بخش «فولکلور و برنامه‌سازی»، «اعیاد مذهبی در رسانه»، «عناصر زیستی طبیعی در رسانه» و «گزارش‌های فرهنگیاری» ایده‌های نوبه برنامه‌سازان ارائه و به تهیه برنامه‌های شاد و جذاب برای مخاطبان کمک شود.

سردبیر